

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права
Кафедра міжнародного права

Затверджено
Науково-методична рада ДПУ
від 15.11 2023 № 3
Голова НМР Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

Робоча програма навчальної дисципліни
«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО»»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної форми навчання)
галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність 293 «Міжнародне право»
освітня програма «Міжнародне право»
Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь 2023

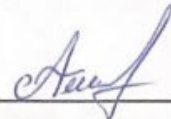
Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності «Міжнародне право»» укладена на основі освітньої програми «Міжнародне право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності «Міжнародне право», затвердженої Вченою радою Університету 26.04.2021 р., № 5.

Укладач:

К. Лісова, к.і.н., доцент кафедри міжнародного права

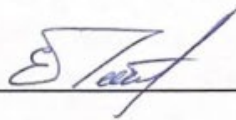
Гарант ОП «Міжнародне право»

М. Анісімова, к.і.н., к.ю.н. доцент,
доцент кафедри міжнародного права

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою міжнародного права від «03» листопада 2023 р., № 4

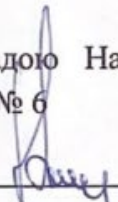
Завідувач кафедри

О. Чернецька, к.ю.н., доцент

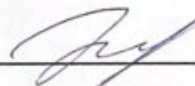
Розглянуто і схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту права, протокол від «09» листопада 2023 р., № 6

Голова вченої ради ННІ права

В. Топчій, д.ю.н., професор

Завідувач навчально-методичного відділу

І. Качур, к. біол. н., доцент

Реєстраційний №

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

ЗМІСТ

1	ПЕРЕДМОВА	3
2	ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2.1	КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	4
2.2	ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ	5
2.3	СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
3	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
4	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	13
5	ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	15
6	ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	15
7	РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	17
7.1	ОСНОВНА	17
7.2	ДОПОМІЖНА	17
7.3	ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ІНТЕРНЕТУ	17
7.4	МІЖНАРОДНІ ВИДАННЯ	18
8	ЛИСТ МОНІТОРИНГУ ТА ДОДАТКИ	18

1. ПЕРЕДМОВА

Мета навчальної дисципліни – професійна орієнтація здобувачів вищої освіти I курсу спеціальності «Міжнародне право», майбутніх юристів-міжнародників, передача їм базових знань про майбутню професію, основи теорії та практики міжнародного права.

Завдання навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти системи науково-теоретичних знань з міжнародного права, а також надання здобувачам вищої освіти науково обгрунтованого розуміння:

- основних юридичних характеристик, а також ключових галузей та інститутів сучасного міжнародного права, міжнародно-правової термінології та взаємозв'язків з системою міжнародних відносин;

- основ міжнародно-правової культури, використання понятійного та категоріального апарату, пов'язаного з міжнародним правом у сфері міжнародних відносин;

- методологічних системних основ вивчення та дослідження міжнародного публічного права та міжнародно-правового аналізу глобальних процесів, фактів, обставин;

- індивідуальної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти, спрямованої на формування практичних та наукових підходів до навчально-пізнавальної діяльності з метою вивчення основ міжнародного публічного права;

- формування у студентів-міжнародників позицій громадянина суверенної, незалежної, демократичної, соціальної та правової держави України;

- підготовки до практичних (семінарських) занять, консультацій, самостійної підготовки рефератів з метою подальшого поглибленого вивчення та дослідження міжнародного публічного права.

Методи та форми навчання: під час викладання курсу використовуються такі методи навчання: інформаційно-ілюстративний, метод проблемного викладу, метод вправ, спостереження й аналізу, метод бесіди, методи інтерактивного навчання (ділові ігри, круглі столи тощо), блоковий метод, метод проєктів, використання комп'ютерних технологій.

У процесі викладання курсу використовуються такі форми організації занять як: лекції, семінари, просемінари, спецсемінари, колоквиуми, самостійна робота, індивідуальні заняття, навчальні конференції, консультації, навчальна гра.

Організація поточного та підсумкового контролю знань

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначається відповідною кафедрою.

Поточний контроль може проводитись у формі усного опитування, письмового експрес-контролю або комп'ютерного тестування на семінарських заняттях та лекціях, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньо-професійному рівні або на окремих його завершальних етапах за національною шкалою і шкалою ЄКТС. Підсумковий контроль включає, зокрема, семестровий контроль.

Семестровий контроль проводиться у формі семестрового заліку (диференційованого заліку) в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти.

Семестровий залік (диференційований залік) – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу з певної дисципліни виключно на підставі результатів виконаних індивідуальних завдань. Семестровий залік (диференційований залік) виставляється за результатами поточного контролю.

Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни, якщо він виконав всі види робіт, передбачені робочою програмою цієї навчальної дисципліни та набрав мінімальну кількість балів, що має дорівнювати 25.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність Освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	заочна форма
Кількість кредитів – 3	Рівень вищої освіти: перший(бакалаврський)	Обов'язкова	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2	Галузь знань: 29 Міжнародні відносини	1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90/90		Семестр	
	Спеціальність: 293 Міжнародне право	1-й	1-й
		Лекції	
	Освітня програма «Міжнародне право»	24год.	4 год.
		Семинарські	
		20год.	2 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		44год.	82 год.
		Індивід-консультац. робота: 2 год	
	Вид контролю: диф. залік		

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності	Результати навчання
ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН3. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.
ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПРН5. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ПРН6. Визначати сучасні досягнення міжнародного права (публічного та приватного), порівняльного законодавства, виявляти в подіях і фактах міжнародного життя тенденції та закономірності, формулювати їх та визначати пов'язані з ними майбутні можливості й ризики.
ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.	ПРН8. Знати основні галузі та інститути міжнародного публічного права, міжнародного приватного права; глибоко розуміти основні інститути порівняльного правознавства.
СК1. Здатність розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, форми та способи їх реалізації, типи та види міжнародних акторів, їх роль в сучасних міжнародних відносинах та міжнародній політиці.	ПРН10. Застосовувати одержані знання й уміння з міжнародного права при вирішенні практичних завдань.

СК3. Здатність застосовувати знання з теорії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.	ПРН12. Використовувати історичні прецеденти, а також свої теоретичні знання з міжнародного права для захисту своєї точки зору та в інших професійних цілях.
	ПРН13. Аналізувати зібрану й оброблену інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, складати аналітичні довідки, звіти й інші форми представлення результатів аналізу з правильним оформленням посилань на норми міжнародного та національного (українського та закордонного) права.
	ПРН17. Демонструвати здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

2.3. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності «Міжнародне право» є першою дисципліною міжнародно-правового циклу для здобувачів вищої освіти спеціальності «Міжнародне право» і є базою для вивчення таких дисциплін як «Міжнародне публічне право (основи теорії)», «Міжнародне публічне право (основні галузі та інститути)», «Міжнародне економічне право», «Міжнародне приватне право».

2.4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

денна форма навчання

Група МПБ-23-1

№ з/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семинар. (практ.) заняття (год.)	Інд-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 2 залікових кредити (60 год.)						
ЗМ 1 Міжнародне право як сфера діяльності (Теми 1 – 3)						
Т. 1.	Міжнародне право як сфера професійної діяльності	4	4		11	19
Т. 2.	Право та міжнародне право	4	4		11	19
Т. 3.	Основні принципи міжнародного права	6	4	2	10	22
Всього по модулю:		14	12	2	32	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
МОДУЛЬ II = 1 заліковий кредит (30 год.)						
ЗМ 2 Основи міжнародно-правових знань (Теми 4 – 5)						
Т. 4.	Предметна сфера міжнародного права	4	4		6	23
Т. 5.	Україна та міжнародне право	6	4		6	18
Всього по модулю:		10	8		12	30
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю – диференційований залік						
Разом годин з курсу:		24	20	2	44	90

заочна форма навчання

Група МПБ3-23-1

№ з/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семинар. (практ.) заняття (год.)	Інд-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 2 залікових кредити (60 год.)						
ЗМ 1 Міжнародне право як сфера діяльності (Теми 1 – 3)						
Т. 1.	Міжнародне право як сфера професійної діяльності	2			17	19
Т. 2.	Право та міжнародне право		1		14	15
Т. 3.	Основні принципи міжнародного права			2	24	26
Всього по модулю:		2	2	2	54	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
МОДУЛЬ II = 1 заліковий кредит (30 год.)						
ЗМ 2 Основи міжнародно-правових знань (Теми 4 – 5)						
Т. 4.	Предметна сфера міжнародного права	2			9	11
Т. 5.	Україна та міжнародне право		1		18	19
Всього по модулю:		2	0	0	28	30
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю – диференційований залік						
Разом годин з курсу:		4	2	2	82	90

РЕЙТИНГ-ПЛАН
Денна форма навчання

Години	Тема	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки кількість балів
4	Тема 1. Міжнародне право як сфера професійної діяльності	Лекція	ПРН 3, ПРН 5	0
4	Тема 1	Семінар	ПРН 3, ПРН 5	4
11	Тема 1	Самостійна робота здобувача	ПРН 3, ПРН 5	0
4	Тема 2. Право та міжнародне право	Лекція	ПРН 3, ПРН 6, ПРН 8	0
4	Тема 2	Семінар	ПРН 3, ПРН 6, ПРН 8	6
11	Тема 2	Самостійна робота здобувача	ПРН 3, ПРН 6, ПРН 8	0
6	Тема 3. Основні принципи міжнародного права	Лекція	ПРН 8, ПРН 10	0
4	Тема 3	Семінар	ПРН 8, ПРН 10	5
10	Тема 3	Самостійна робота здобувача	ПРН 8, ПРН 10	0
2	Тема 3	Індивідуально-консультативна робота	ПРН 8, ПРН 10	10
	Теми 1-3	Проміжний модульний контроль		5
60	Усього за модуль 1			20
4	Тема 4. Предметна сфера міжнародного права	Лекція	ПРН 10, ПРН 12	0
4	Тема 4	Семінар	ПРН 10, ПРН 12	5
6	Тема 4	Самостійна робота здобувача	ПРН 10, ПРН 12	
6	Тема 5. Україна та міжнародне право	Лекція	ПРН 13, ПРН 17	0
4	Тема 5	Семінар	ПРН 13, ПРН17	5
6	Тема 5.	Самостійна робота здобувача	ПРН 13, ПРН 17	0
	Теми 4-5	Проміжний модульний контроль		5
30	Усього за модуль 2			15
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE				5
Індивідуальна робота				10
Диференційований залік				50
Усього за курсом				100

Заочна форма навчання

Години	Тема	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки кількість балів
2	Тема 1. Міжнародне право як сфера професійної діяльності	Лекція	ПРН 3, ПРН 5	0
17	Тема 1	Самостійна робота здобувача	ПРН 3, ПРН 5	0
1	Тема 2. Право та міжнародне право	Семинар	ПРН 3, ПРН 6, ПРН 8	5
14	Тема 2	Самостійна робота здобувача	ПРН 3, ПРН 6, ПРН 8	0
24	Тема 3. Основні принципи міжнародного права	Самостійна робота здобувача	ПРН 8, ПРН 10	0
2	Тема 3	Індивідуально-консультативна робота	ПРН 8, ПРН 10	15
	Теми 1-3	Проміжний модульний контроль		10
60	Усього за модуль 1			15
2	Тема 4. Предметна сфера міжнародного права	Лекція	ПРН 10, ПРН 12	0
9	Тема 4	Самостійна робота здобувача	ПРН 10, ПРН 12	0
1	Тема 5. Україна та міжнародне право	Семинар	ПРН 13, ПРН17	5
18	Тема 5	Самостійна робота здобувача	ПРН 13, ПРН17	0
	Теми 4-5	Проміжний модульний контроль		10
30	Усього за модуль 2			15
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE				5
Індивідуальна робота				15
Диференційований залік				50
Усього за курсом				100

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1 Міжнародне право як сфера діяльності

Тема 1. Міжнародне право як сфера професійної діяльності

План лекційного заняття

1. Юридична професія. Суть юридичної діяльності.
2. «Юрист» та «юрист-міжнародник».
3. Етичні засади юридичної професії. Місія юриста в суспільстві.
4. Сфери практичної діяльності юриста-міжнародника.
5. Концепція підготовки юриста-міжнародника: соціально-гуманітарний цикл, мовний

- цикл, теоретико-правовий цикл, порівняльно-правовий цикл, міжнародно-правовий цикл.
6. Вітчизняна наука міжнародного права. Сучасні школи міжнародного права в Україні.

План семінарського заняття

1. Суть юридичної діяльності:
 - 1.1. діяльність у сфері правозастосування.
 - 1.2. приватна юридична практика.
 - 1.3. наукова й освітня діяльність у сфері права.
 - 1.4. інші види діяльності, що потребують правової підготовки.
2. Професійна етика юриста та юриста-міжнародника.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Функції представників юридичної професії в сучасному суспільстві.
2. Сфери практичної діяльності юриста-міжнародника
3. «Професійна деформація».

Питання для самоконтролю

1. Суть юридичної професії та юридичної діяльності.
2. Функції юристів у сучасному суспільстві.
3. Школи міжнародного права в Україні.

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3], [4].

Допоміжна: [2], [3], [4].

Інформаційні ресурси Інтернет: [5], [7], [8].

Міжнародні видання: [2].

ТЕМА 2. Право та міжнародне право

План лекційного заняття

1. Поняття права.
2. Право та інші нормативні системи.
3. Національне (внутрішньодержавне) право.
4. Міжнародне (публічне) право.
5. Міжнародне приватне право.
6. Співвідношення та взаємодія національного та міжнародного права.

План семінарського заняття

1. Поняття й види нормативних систем (право, мораль, релігія, етикет).
2. Поняття міжнародного публічного права.
3. Поняття міжнародного приватного права.
4. Способи (теорії) обґрунтування чи спростування юридичної сили міжнародного права.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Спільні та відмінні риси національного та міжнародного права
2. Співвідношення та взаємодія національного та міжнародного права
3. Сутність та призначення порівняльного правознавства
4. Конституція та закони України про міжнародне право
5. Європейське право

Питання для самоконтролю

1. Поняття міжнародного права.
2. Співвідношення міжнародного публічного та міжнародного приватного права.
3. Співвідношення та взаємодія національного та міжнародного права.

4. Сутність європейського права.

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3].

Допоміжна: [4], [5].

Інформаційні ресурси Інтернет:[5],[7], [8].

Міжнародні видання: [2].

ТЕМА 3. Основні принципи міжнародного права

План лекційного заняття

1. Поняття, ознаки та суть основних принципів міжнародного права
 - 1.1. Принцип незастосування сили або погрози силою
 - 1.2. Принцип мирного вирішення міжнародних спорів
 - 1.3. Принцип суверенної рівності держав
 - 1.4. Принцип невторчання у внутрішні справи
 - 1.5. Принцип територіальної цілісності
 - 1.6. Принцип непорушності кордонів
 - 1.7. Принцип поваги прав і основних свобод людини
 - 1.8. Принцип рівноправності та самовизначення народів
 - 1.9. Принцип співробітництва
 - 1.10. Принцип добросовісного виконання зобов'язань за міжнародним правом

План семінарського заняття

1. Основні принципи міжнародного права як засади сучасного міжнародного правопорядку.
 2. Зміст основних принципів міжнародного права.
 - 2.1. Принцип незастосування сили або погрози силою
 - 2.2. Принцип мирного вирішення міжнародних спорів
 - 2.3. Принцип суверенної рівності держав
 - 2.4. Принцип невторчання у внутрішні справи
 - 2.5. Принцип територіальної цілісності
 - 2.6. Принцип непорушності кордонів
 - 2.7. Принцип поваги прав і основних свобод людини
 - 2.8. Принцип рівноправності та самовизначення народів
 - 2.9. Принцип співробітництва
 - 2.10. Принцип добросовісного виконання зобов'язань за міжнародним правом

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Значення міжнародного права та його основних принципів для міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.
2. Зовнішня політика держави та міжнародні відносини: сутність та види
3. Суб'єкти міжнародних відносин
4. Україна в системі міжнародних відносин

План індивідуально-консультаційної роботи

Робота виконується у вигляді завдання, яке передбачає опрацювання статті І. Кияниці «Внутрішньодержавне значення джерел міжнародного публічного права», що опублікована в «Українському часописі міжнародного права» No1 (2001) та написання анотації відповідно до запропонованих вимог.

Питання для самоконтролю

1. Поняття та зміст основних принципів міжнародного права.
2. Джерела закріплення основних принципів міжнародного права.
3. Сутність та види зовнішньої політики держави та міжнародних відносин.
4. Роль та місце України в системі міжнародних відносин.

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3].

Допоміжна: [5]

Інформаційні ресурси Інтернет: [5], [6], [7].

Міжнародні видання: [1], [2].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Основи міжнародно-правових знань

ТЕМА 4. Предметна сфера міжнародного права

План лекційно-заняття

1. Загальні характеристики питань, що входять до предметної сфери сучасного міжнародного права.
 - 1.1. Поняття "міжнародне публічне право"
 - 1.2. Предмет і об'єкт міжнародного права.
 - 1.3. Система і структура сучасного міжнародного права.
2. Поняття джерел міжнародного права.
 - 2.1. Міжнародні договори.
 - 2.2. Міжнародні звичаї.
 - 2.3. Загальні принципи права.
3. Допоміжні засоби визначення норм міжнародного права.
 - 3.1. Поняття «прав людини» та його значення в сучасному політичному дискурсі.
 - 3.2. Міжнародні механізми захисту прав людини: конвенційні та інституційні.
 - 3.3. Суверенітет держави і його співвідношення із суверенітетом народу і суверенітетом нації
4. Роль міжнародних організацій у сучасному світі.
 - 4.1. Поняття, ознаки, правосуб'єктність міжнародних організацій. Види міжнародних організацій
 - 4.2. Організація Об'єднаних Націй: система органів, функції, повноваження. Спеціалізовані установи ООН.
 - 4.3. НАТО.
 - 4.4. Регіональні міжнародні організації. Рада Європи, ОБСЄ, Європейський Союз, СНД.

План семінарського заняття

1. Поняття та критерії виділення галузей та інститутів міжнародного права.
2. Розширення предмету міжнародного права на нові сфери.
3. Поняття та види джерел міжнародного права:
 - 3.1. Поняття міжнародного договору.
 - 3.2. Поняття міжнародного звичаю.
 - 3.3. Поняття загальних принципів права. Співвідношення категорій «загальні принципи права» і «основні принципи міжнародного права».

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Поняття міжнародної організації. Міжнародні міжурядові та неурядові організації. Міжнародні конференції.
2. Цілі і принципи ООН, закріплені у її Статуті.
3. Головні органи ООН.
4. НАТО: функції, повноваження.
5. Поняття регіональних та спеціалізованих міжнародних організацій.

Питання для самоконтролю

1. Предметна сфера сучасного міжнародного права.
2. Галузі та інститути міжнародного права.
3. Поняття та категорії джерел міжнародного права.
4. Поняття прав людини та громадянина.
5. Міжнародні механізми захисту прав людини.
6. Визначте правосуб'єктність міжнародних організацій.
7. Система органів, функції, повноваження Організації Об'єднаних Націй.
8. Конструктивне партнерство Україна – НАТО.
9. Місце і роль України в регіональних міжнародних організаціях.

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3].

Допоміжна: [3], [4].

Інформаційні ресурси Інтернет: [5], [6], [7].

Міжнародні видання: [2].

ТЕМА 5. Україна та міжнародне право

План лекційного заняття

1. Україна як суб'єкт міжнародного права.
2. Еволюція та сучасний зміст міжнародної правосуб'єктності України.
3. Правові проблеми в зовнішніх зносинах України.
4. Україна в міжнародних судових установах.
5. Вплив науки міжнародного права на утвердження правосуб'єктності України.

План семінарського заняття

1. Особливості реалізації міжнародної правосуб'єктності України.
2. Правові основи дипломатичних відносин України.
3. Механізм реалізації міжнародної правосуб'єктності України у відносинах з міжнародними організаціями.
4. Участь України у міжнародних судах.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Реалізація міжнародної правосуб'єктності України шляхом участі у міжнародному арбітражі.
2. Теоретичні підходи до кваліфікації збройного конфлікту на сході України.
3. Доктринальне обґрунтування неправомірності анексії Криму.
4. Європейський напрямок реалізації правосуб'єктності України

Питання для самоконтролю

1. Загальна характеристика дипломатичної служби України.
2. Значення членства в міжнародних організаціях для України.
3. Справи за участю України у Міжнародному Суді ООН.
4. Юрисдикція ЄСПЛ щодо розгляду міждержавних спорів.
5. Справи щодо незаконної анексії Криму та переслідування українських громадян.
6. Міжнародно-правова оцінка української революції гідності.
7. Теоретичні обґрунтування міжнародно-правової відповідальності Росії за агресію на території України.

Рекомендована література:

Основна: [1], [2], [3], [4]

Допоміжна: [4], [5].

Інформаційні ресурси Інтернет: [5], [6], [7], [8].

Міжнародні видання: [2].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Таблиця 4.1.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях для денної та заочної форми навчання

К-ть балів	Критерії оцінювання
2-3(5)	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1,5 (4)	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
1 (3)	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань
0,5 (1)	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінюється від 0-до 3 балів денної форми навчання та від 0-до 5 балів для заочної форми навчання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі ДПУ MOODLE (максимально 5 балів). Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення контактної заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться письмово.

Критерії оцінювання контрольних робіт

Формою проміжного поточного контролю є контрольна робота, яка проводиться у письмовій формі оцінюється від 0 до 5 балів, для заочної від 0 до 10 балів.

Таблиця 4.2

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи (розробляється відповідно специфіки дисципліни) для денної /заочної форми

Вид завдання	Максимальна к-ть балів за виконання	
	денна	заочна
Теоретичні питання	3	5
Тестовий блок	2	5

Всього	5	10

Критерії оцінювання індивідуальної роботи

Індивідуальна робота здійснюється у формі реферату, презентації, проєкту або інших формах описаних робочою програмою або методичною розробкою і оцінюється від 0 до 10 балів денної форми навчання від 0 до 15 балів для заочної форми навчання.

Таблиця 4.3.

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти (розробляється відповідно до специфіки дисципліни) для денної та заочної форми навчання

К-ть балів		Критерії оцінювання
денн а	заоч	
10	15	Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовка презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
5	10	Послідовність, логічність написання реферату, але без презентації.
0	0	Не написано реферат та не зроблено презентацію по ньому.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 100 балів) та диференційованого заліку (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі диференційованого заліку.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТ С	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен, курсова робота, практика	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	Зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною

шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється методами індивідуального усного опитування; тестування, у тому числі в системі MOODLE; перевірки рефератів, доповідей, конспектів матеріалу, визначеного для самостійної роботи здобувачів вищої освіти; анотацій прочитаної додаткової літератури; бібліографічного опису літератури; перекладу іноземних текстів встановлених обсягів тощо; участі у студентських конференціях, конкурсах, олімпіадах; вирішення ситуаційних завдань, модульні контрольні роботи, підсумковий контроль - диференційований залік.

6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний та підсумковий контроль проводиться у письмовій, усній та комбінованій формах при проведенні семінарських занять та диференційованого заліку.

Завдання на модульні контрольні роботи містять теоретичні питання та тестові завдання. Завдання на диференційований залік – теоретичне питання, тестові завдання і ситуаційне завдання.

Перелік питань до поточного контролю

Модуль 1

1. Юридична професія. Суть юридичної діяльності. Етичні засади юридичної професії.
2. Вітчизняна наука міжнародного права. Сучасні школи міжнародного права в Україні.
3. Національне (внутрішньодержавне) право.
4. Міжнародне (публічне) право і міжнародне приватне право.
5. Порівняння міжнародного та національного права: предмет, об'єкт, суб'єкти, джерела, система.
6. Співвідношення та взаємодія національного та міжнародного права.
7. Поняття, ознаки та суть основних принципів міжнародного права
8. Розкрийте історію становлення та зміст принципу незастосування сили або погрози силою
9. Розкрийте зміст принципу мирного вирішення міжнародних спорів
10. Розкрийте історію становлення принципу суверенної рівності держав
11. Розкрийте історію становлення та зміст принципу невтручання у внутрішні справи
12. Розкрийте зміст принципу територіальної цілісності
13. Розкрийте історію становлення принципу непорушності кордонів
14. Розкрийте зміст принципу поваги прав і основних свобод людини
15. Розкрийте історію становлення та зміст принципу рівноправності та самовизначення народів
16. Розкрийте історію становлення принципу співробітництва
17. Дайте характеристику принципу добросовісного виконання зобов'язань за міжнародним правом
18. Зовнішня політика держави та міжнародні відносини: сутність та види

Модуль 2

1. Україна в системі міжнародних відносин
2. Поняття "міжнародне публічне право". Предмет і об'єкт міжнародного права. Система і структура сучасного міжнародного права.
3. Міжнародні договори як джерела міжнародного права.
4. Поняття джерел міжнародного права. Міжнародні звичаї.
5. Загальні принципи права в системі джерел міжнародного права.
6. Поняття «прав людини» та його значення в сучасному політичному дискурсі.
7. Міжнародні механізми захисту прав людини: конвенційні та інституційні.

8. Поняття та критерії виділення галузей та інститутів міжнародного права.
9. Співвідношення категорій «загальні принципи права» і «основні принципи міжнародного права».
10. Поняття міжнародної організації. Міжнародні міжурядові та неурядові організації.
11. Цілі і принципи ООН, закріплені у її Статуті. Головні органи ООН.
12. НАТО: функції, повноваження. Конструктивне партнерство Україна – НАТО.
13. Поняття регіональних та спеціалізованих міжнародних організацій.
14. Значення членства в міжнародних організаціях для України.
15. Місце і роль України в регіональних міжнародних організаціях.
16. Особливості реалізації міжнародної правосуб'єктності України.
17. Правові основи дипломатичних відносин України.
18. Теоретичні підходи до кваліфікації збройного конфлікту на сході України.
19. Європейський напрямок реалізації правосуб'єктності України

Перелік питань до диференційованого заліку

1. Суть юридичної професії та юридичної діяльності.
2. Функції юристів у сучасному суспільстві.
3. Етичні засади юридичної професії. Місія юриста в суспільстві.
4. Сфери практичної діяльності юриста-міжнародника.
5. Концепція підготовки юриста-міжнародника: соціально-гуманітарний цикл, мовний цикл, теоретико-правовий цикл, порівняльно-правовий цикл, міжнародно-правовий цикл.
6. Сучасні школи міжнародного права в Україні.
7. Поняття й види нормативних систем (право, мораль, релігія, етикет).
8. Поняття міжнародного публічного права.
9. Поняття міжнародного приватного права.
10. Способи (теорії) обґрунтування чи спростування юридичної сили міжнародного права.
11. Спільні та відмінні риси національного та міжнародного права.
12. Співвідношення та взаємодія національного та міжнародного права.
13. Сутність та призначення порівняльного правознавства.
14. Конституція та закони України про міжнародне право.
15. Основні принципи міжнародного права як засади сучасного міжнародного правопорядку.
16. Розкрийте історію становлення та зміст принципу незастосування сили або погрози силою
17. Розкрийте зміст принципу мирного вирішення міжнародних спорів
18. Розкрийте історію становлення принципу суверенної рівності держав
19. Розкрийте історію становлення та зміст принципу невтручання у внутрішні справи
20. Розкрийте зміст принципу територіальної цілісності
21. Розкрийте історію становлення принципу непорушності кордонів
22. Розкрийте зміст принципу поваги прав і основних свобод людини
23. Розкрийте історію становлення та зміст принципу рівноправності та самовизначення народів
24. Розкрийте історію становлення принципу співробітництва
25. Дайте характеристику принципу добросовісного виконання зобов'язань за міжнародним правом
26. Зовнішня політика держави та міжнародні відносини: сутність та види
27. Суб'єкти міжнародних відносин
28. Україна в системі міжнародних відносин
29. Значення міжнародного права та його основних принципів для міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.
30. Поняття «прав людини» та його значення в сучасному політичному дискурсі.
31. Міжнародні механізми захисту прав людини: конвенційні та інституційні.
32. Поняття та критерії виділення галузей та інститутів міжнародного права.
33. Розширення предмету міжнародного права на нові сфери.

34. Поняття та види джерел міжнародного права:
35. Поняття міжнародного договору.
36. Поняття міжнародного звичаю.
37. Поняття загальних принципів права.
38. Співвідношення категорій «загальні принципи права» і «основні принципи міжнародного права».
39. Поняття міжнародної організації.
40. Міжнародні міжурядові та неурядові організації.
41. Цілі і принципи ООН, закріплені у її Статуті.
42. Головні органи ООН.
43. НАТО: функції, повноваження.
44. Поняття регіональних та спеціалізованих міжнародних організацій.
45. Конструктивне партнерство Україна – НАТО.
46. Значення членства в міжнародних організаціях для України.
47. Місце і роль України в регіональних міжнародних організаціях.
48. Особливості реалізації міжнародної правосуб'єктності України.
49. Правові основи дипломатичних відносин України.
50. Механізм реалізації міжнародної правосуб'єктності України у відносинах з міжнародними організаціями.
51. Участь України у міжнародних судах.
52. Реалізація міжнародної правосуб'єктності України шляхом участі у міжнародному арбітражі.
53. Теоретичні підходи до кваліфікації збройного конфлікту на сході України.
54. Доктринальне обґрунтування неправомірності анексії Криму.
55. Європейський напрямок реалізації правосуб'єктності України
56. Справи за участю України у Міжнародному Суді ООН.
57. Юрисдикція ЄСПЛ щодо розгляду міждержавних спорів.
58. Справи щодо незаконної анексії Криму та переслідування українських громадян.
59. Міжнародно-правова оцінка української революції гідності.
60. Теоретичні обґрунтування міжнародно-правової відповідальності Росії за агресію на території України.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

7.1. ОСНОВНА

1. Баймуратов М.О. Міжнародне публічне право: підручник. К.: Фенікс, 2018. 762 с.
2. Динис Г.Г. Міжнародне право. Вступ до спеціальності: навчально-методичний посібник/ рец.: В.М. Репецький, М.В. Ковальова.- Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2019. 204 с.
3. Міжнародне публічне право: підручник: у 2-х т. / [В.В. Мицик, М.В. Буроменський, О.В. Буткевич та ін.]; за ред. В.В. Мицика. Харків: Право, 2019. Т. 1: Основи теорії. 2019. 416 с.
4. Міжнародне публічне право: підручник: у 2-х т. / [В.В. Мицик, М.В. Буроменський, М.М. Гнатовський та ін.]; за ред. В.В. Мицика. Харків: Право, 2019. Т. 2: Основні галузі. 2019. 624 с.

7.2. ДОПОМІЖНА

1. Девгерт А.С. Міжнародне приватне право в сучасній Україні: формування нових підходів. *Український часопис міжнародного права*. 2020. №3. С. 64-75
2. Короткий Т., Пашковський М. Традиції одеської школи міжнародного права. *Український часопис міжнародного права*. 2018. №1. С. 35-57
3. Репкцький В., Земан І. Львівська школа міжнародного права: історія і сучасність. *Український часопис міжнародного права*. 2018. №3. С. 12-22
4. Тарасов О. Нариси історії харківської школи міжнародного права. *Український часопис міжнародного права*. 2018. №3. С. 17-34
5. Фединяк Г.С. Міжнародне приватне право: підручник. К.: Алерта, 2017. 504 с.

7.3. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ІНТЕРНЕТ

1. Офіційний сайт ЄС. URL: [https //europa.eu/](https://europa.eu/)
2. Європейська комісія. URL: [http //ec.europa.eu/](http://ec.europa.eu/)
3. Офіс Ради Європи в Україні. URL: [https //www.coe.int/uk/web/kyiv](https://www.coe.int/uk/web/kyiv)
4. Європейський Парламент. URL: [http //www.europarl.europa.eu/](http://www.europarl.europa.eu/)
5. Європейська Рада. URL: [http //www.consilium.europa.eu/en/european-council/](http://www.consilium.europa.eu/en/european-council/)
6. Європейський соціально-економічний комітет. URL: [http //www.eesc.europa.eu/](http://www.eesc.europa.eu/)
7. Суд ЄС. URL: [http //curia.europa.eu/](http://curia.europa.eu/)
8. Законодавство ЄС. URL: [http //www.transport-ukraine.eu/docs/27](http://www.transport-ukraine.eu/docs/27)

7.4. МІЖНАРОДНІ ВИДАННЯ

1. Law of the European Union: a Textbook for Master Students / ed. P. Biriukov and V. Tuliakov. – Voronezh: VSU Publishing House, 2017. – 476 p.
2. Voitovich P. P. International law [Текст] : methodolog. manual on the course of lectures in English for law students and post-graduates of the Nat. univ. "Odesa acad. of law" / P. P. Voitovich ; Nat. univ. "Odesa acad. of law". – Odesa : Feniks, 2019. – 132 p.

8. ЛИСТ МОНІТОРИНГУ ТА ДОДАТКИ

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА
СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
від ___ 20__ № ___

Лист оновлення та перезатвердження РПНД

Навчальний рік	Дата засідання кафедри - розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП